
**ANGOL NYELVI KÉSZSÉGEK FEJLETTSÉGE A 10. ÉVFOLYAMON
ÉS AZ ISKOLÁK HOZZÁADOTT PEDAGÓGIAI ÉRTÉKE
2004–2005-BEN BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN**

Hornyák Zoltán* és Albert Csilla**

*Bács-Kiskun Megyei Pedagógusház, Kecskemét

**Katona József Gimnázium, Kecskemét

Kulcsszavak: angol nyelvi készségek, kiválóság-méltányosság, hozzáadott pedagógiai érték

Az idegen nyelvi kompetencia stratégiai jelentősége vitathatatlan. Az ennek fejlettségét vizsgáló országos reprezentatív mérésről készült beszámoló (OKÉV, 2003) tanulságai e terület mérésére ösztönöztek minket. Mérésünk célja a tanulók angol nyelvi készségeinek elemzése, az iskolák kiválóság-méltányosságának és hozzáadott pedagógiai értékének vizsgálata, az új típusú érettségi vizsga követelményeihez igazodó mérőeszköz fejlesztése, bemérése, paraméterezése és feladatbankba illesztése volt. 275 fős mintánkban a reprezentativitást településtípus és képzéstípus szerint biztosítottuk.

A mérőeszköz-fejlesztésnél az olvasott szövegértés és íráskészség követelményeket az Európa Tanács tudásszint-skáláján szereplő A2, B1 és B2 szintekhez illesztettük. A könnyebb olvasott szövegértési és az íráskészséget mérő feladat a középszintű érettségi, a nehezebb olvasott szövegértési feladat az emelt szintű érettségi követelményéhez igazodik. A hozzáadott pedagógiai értékek meghatározásához szociokulturális háttérkérdőívet használtunk.

Mérési eredményeinkben a könnyebb olvasott szövegértés-feladat megyei átlaga 65,1%, a nehezebbé 34,2%, az íráskészséget mérő feladaté 27,5%, így a feladatlap egészének átlaga 36%. Amíg az iskolatípusok átlagai között jelentős különbségek adódtak, a településtípusok esetében t-próbával nem tudtuk igazolni a kisvárosi iskolák és a városi iskolák átlageredményei közötti különbségek szignifikanciáját.

Az iskolai átlagok és a relatív szórások összefüggését szemléletesen ábrázolhatjuk *David Hopkins* kiválóság-méltányosság koordinátarendszerében. A magas kiválóságú és magas méltányosságot alkalmazó iskolák mezőjében az iskolák közel fele, az alacsony kiválóságú és alacsony méltányossággal működők csoportjában az intézmények ötöde, az alacsony kiválóságú és magas méltányossággal működők között pedig az iskolák harmada található.

A regresszióanalízis szerint a teljes standard varianciából az összpontszámmal jelentősen korreláló háttérváltozóink együttesen 37%-ot magyaráznak meg, amelyen belül a háttérváltozók részaránya adja azokat a súlyokat, amelyekkel a hozott érték indexek képezhetők. A feladatlap-összpontszám és a hozottérték-index között számított $r=0,573$ erősségű, szignifikáns korrelációs együttható szerint a szociokulturális környezet nagyban meghatározza az angol nyelvi készségek szintjét. Így e két kulcsvaltozó közötti összefüggést leíró lineáris regressziós egyenesekkel iskolatípusonként az iskoláktól elvárható teljesítmények megadhatók.

Standardizált mérőeszközünkkel az átlagteljesítmény és az elvárható teljesítmény különbségeként újabb iskolákban is könnyen képezhetjük a hozzáadott pedagógiai értéket, s ez mérésünk egyik fontos eredménye annak szaktárgyi tanulságai mellett.